

INSIDEINTERNET

Het beste van het business-Internet in België

APRIL 2000 - 185 BEF

BEZOEK WWW.INSIDEINTER.NET

In dit nummer.

WAP
special

CIJFERS DIE U DOEN DUIZELEN

DE MARKT VAN MORGEN

LIGT VANDAAG VOOR HET GRIJPEN

**BELGIË OVERSCHRIJDT DE GRENS VAN EEN MILJOEN GEBRUIKERS
WAT IS DE TOEKOMST VAN GRATIS DIENSTEN? EEN DUBIEUS MODEL?
WELKE PRIJS BETAALT DE GEBRUIKER?**

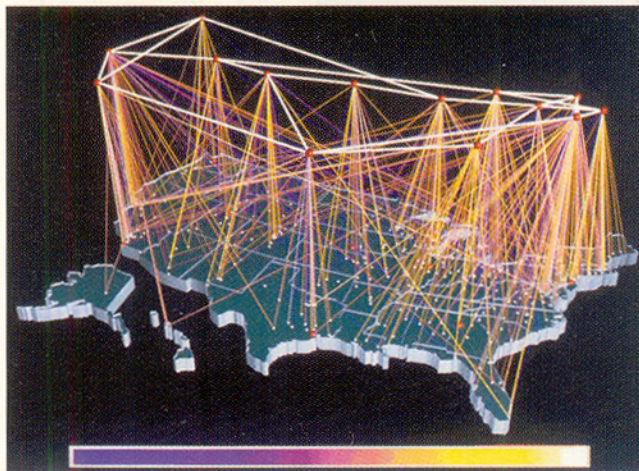
Tijd, ruimte, informatie

De netwerktopografie

“Cyberspace. Een perfect legale wereldomvattende dagelijks beleefde consensuele hallucinatie van tientallen miljoenen operatoren (...). Een grafische voorstelling van gegevens uit de geheugens van alle computers (...). Lichtpunten in de niet-ruimte van de geest en van de constellaties van gegevens. Zoals stadsverlichting in de verte”.
William Gibson, Neuromancer, 1984.

De visie die William Gibson in 1984 voorstelde, toen hij zijn journalistiek opzoekingswerk over de vermoedelijke technologische ontwikkelingen van de media in een SF-roman goot, is thans geen fictie meer. De thema's van virtu-

In zijn roman ontgint Gibson de begrippen van mentale ruimte, netwerk, geheugen en digitalisering om zo hun complexe verbanden bloot te leggen en ze te laten opgaan in een concept dat ruimte en informatie verbindt en dat

Bron: www.cybergeography.com

ele omgevingen en netwerken zijn momenteel immers dagelijks kost en beroeren de meest diverse disciplines, zoals architectuur en stedenbouwkunde, filosofie, positieve wetenschappen, economie en politiek. Men zou ook een historische blik kunnen werpen op een aantal pessimistische voorspellingen die niet zijn uitgekomen en daarmee toch, zij het a contrario, de structuur uitmaken van ons hedendaagse leven: wat een eeuw of 15 jaar geleden onrealistisch en onrealiseerbaar leek, is nu de grondslag van nieuwe cognitieve en zintuiglijke experimenten op basis waarvan de hedendaagse maatschappij zowel zijn functionele subsystemen als zijn conceptualiteit, semantiek en informatieve orde opbouwt.

hij collectieve “matrix” noemt.

Dit concept van matrix verwijst naar een abstractie van de netwerken, of ze nu behoren tot het technologische universum zoals Internet, of tot het stedelijke universum. De fictie van deze wereld maakt trouwens gebruik van beschrijvingen die zijn geïnspireerd op

stedelijke modellen voor de kenmerken van ruimtelijke en sociale organisatie. De evidentie dat de concepten van mentale ruimte en cyberspace direct verbonden zijn met een spatio-temporele ervaring van de architectuur en de stad toont het nut aan van de experimentele benaderingen ter ondersteuning van de introductie van de nieuwe technologie in de praktijk en het ontwerp van de architectuur.

Internet, als Netwerk der Netwerken, is uitgegroeid tot een onvermijdelijk medium van informatieverbreiding, dat zeer snel werd verheven tot communicatiemodel (hypertekst). Zoals in de matrix waarbinnen het begrip ruimte en het concept netwerk één zijn, kan

Internet worden gekenmerkt als een niet-ruimte of, beter nog, als een drager voor verzending van elke ruimte-informatie. Op dezelfde wijze als de digitalisering van de kennis leidde tot een reeks sociale invraagstellingen, verstoort de overdraagbaarheid van de ruimte via de informatienetwerken de traditionele modellen van perceptie (reëel-virtueel). In dat opzicht kan men enkel een uiteindelijk erkende convergentie vaststellen tussen enerzijds een aantal onterecht verwaarloosde hypothesen van de recente theoretische fysica die stellen dat het universum niet enkel is samengesteld uit materie en energie, maar als van meet af aan opgebouwd uit materie, energie en informatie. Indien men immers met Tom Stonier erkent dat de informatie een fundamentele eigenschap is het universum en niet gewoonweg een middel om cognitief zijn onderscheiden delen te benoemen en verwerken, is men al snel geneigd het debat over de impact van Internet op het begrip van tijd en ruimte (dwz dezelfde begrippen als worden gebruikt door de klassieke theoretische fysica) uit te breiden tot een veel ruimer conceptueel domein dat uitgaat van het idee dat informatie elke mogelijke definitie van het universum vormgeeft, net zoals tijd en ruimte dat doen. De gebruikelijke vraag naar het verband tussen tijd en ruimte in een gedigitaliseerde maatschappij spat zo uiteen in een complexe reeks parallele en verspreide vragen over de interconnectie van tijd-ruimte-informatie, zoals: steunt informatie op een in de ruimte te lokaliseren fysische realiteit (bijvoorbeeld een DNA kristal?) of

heeft de tijd invloed op de geldigheid van de informatie, tenzij de tijd net deze informatie is over haar eigen geldigheid? Naarmate het debat vordert bemerkt men al snel dat de mate van organisatie van elk tijdruimtelijk systeem (dus van een stad in de zin van een gecontextualiseerde stedelijke organisatie) afhankelijk is van de mate van informatie. Alles lijkt er dus op te wijzen dat de doorstroming van de communicatie via nieuwe digitale technologieën, precies omdat ze de informatieverspreiding zo drastisch wijzigt, ook leidt tot een diepgaande transformatie van de verschillende mogelijke organisaties van tijd en ruimte, dus ook van de stedelijke situaties die er één van de mogelijke empirische veruitwendingen van vormen.

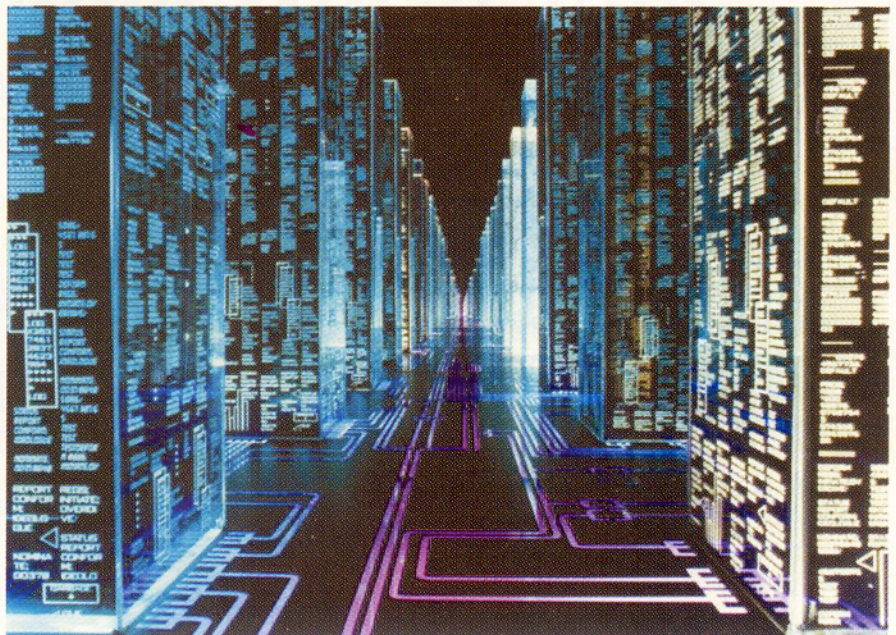
De aanhoudende argumentatie van de implicatie van de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën in de ruimtelijke en sociale structuren vereist de herziening van het begrip ruimte zelf. De beschrijving van het stedelijke en de maatschappij als een relationeel veld tussen individuen en een omgeving, vestigt de aandacht op de opvatting van ruimte als een interactieve matrix, een informatie- en communicatiemedium. Door het verdwijnen van grenzen en afstanden, luidt de elektronische matrix de alomtegenwoordigheid in van deze nieuwe ruimte. Terwijl architectuur steeds de uitdrukking was van een specifieke plaats, van een specifieke toestand, hechten de digitale technologieën bijzonder weinig aandacht aan plaats en zijn ze ongevoelig voor het contextuele hier. De telecommunicatienetwerken zoals Internet bieden immers een gelijktijdige ervaring van "deterritorialisering" en "herterritorialisering", waaruit een nieuwe openbare ruimte te voorschijn komt, die niet langer betrekking heeft op een territoriale beperking, maar op meerdere verweven tijdelijkheden. Het betekent de implosie van de ruimte ten voordele van de tijd, namelijk de mogelijkheid zich in real time te begeven in niet-plaatselijke en gelijktijdige situaties.

De digitale revolutie

De digitale revolutie vond eerst en vooral plaats door de inbreng en verspreiding van een universeel erkende digitale code en van een drager voor verzending van informatie, zonder welke geen toegang tot informatie mogelijk is. In het elektronische medium is immers alles informatie en/of informatiedrager, met inbegrip van de ruimte. De driedimensionale simulaties van ruimte bijvoorbeeld zetten deze om in een reeks overdraagbare parameters. Elke door de digitale matrix gefilterde ruimtelijke opbouw wordt herleid tot informatiereeks, tot "bit.seconde"; het is de transpositie van een duurzame vorm in langzaam vervagende informatie. Aangezien de ruimte onverbreekelijk is verbonden met de menselijke ervaring, transposeert het communicatieproces via binaire code onze ervaring en perceptie van de ruimte binnen een digitaal medium. Van een door de congestie van de infrastructuur bepaalde flux-ruimte, treden we binnen in een "ruimte in de fluxen" van communicatie en computatie. Bijgevolg worden de transformatie door codes en verzen-

formatie, puur abstract en ontastbaar zijn, wordt hun transpositie in visuele matie of zintuiglijke ruimtelijkheid de voornaamste inzet van dit nieuwe fundament.

De voorstellingen van de informatie-ruimte, via ruimtelijke metaforen zoals de matrix van Gibson of via complexe driedimensionale organogrammen, stellen ons elk voor hun visie te beproeven als toepassing van nieuwe ruimtelijke concepten die breken met de traditionele architecturale en stedenbouwkundige principes. De nieuwe technologieën hebben immers een diepgaande invloed op het architecturale ontwerpproces, zodanig dat men kan gewagen van een nieuwe discipline waarin men het heeft over informatienetwerken in plaats van openbare ruimte en over gegevensflux-beheer in plaats van verkeersbeheer. In de context van een informatieverzadigd wereldomvattend netwerk waarvan de veranderlijke topologie de verbeelding tart van de ontwerpers die deze trachten voor te stellen, gaat het in de architectuur niet langer om het ontwerpen van gebouwen, maar om de structurering

Bron: www.cybergeography.com

dingsprotocollen evenals het beheer en de structurering van informatie, de onvermijdelijke parameters en het fundament van nieuwe ruimtelijke concepten. Terwijl deze parameters, zoals in-

van de informatie. Deze structurering (of hyperdesign) impliceert de bouw van ruimtes, interfaces, informatiebeheer en ontwerp van voor ontwerp noodzakelijke instrumenten; vandaar >

De belangstelling en inzet van de architecten en urbanisten voor dergelijk onderzoek.

Als voorbeeld stellen we voor een rondreis te maken langs websites die allemaal betrekking hebben op de visualisering en de conceptualisering van gegevensruimtes en informatienetwerken. Aangezien informatiebeheer en informatiefluxen in deze voorbeelden vaak

Visualroute

<http://visualroute.com/support.html>

Dit programma dat men kan downloaden en installeren, stelt de gebruiker in staat het traject te volgen dat wordt afgelegd na activering van een IP-adres. Via dit hulpprogramma kan men elk reëls identificeren en elk fysisch adres van elke server te weten komen; zo

expliciete wijze de verschillende visualisaties van een informatieruimte illustreert, van een visualisatie onder de vorm van een tekst (out index), via een tweedimensionaal schema (out map) tot een driedimensionale of ruimtelijke organogram (out world). De real time omzetting van deze visualisaties volgens een door de gebruiker uitgevoerde parameterinstelling maakt de structurering en de spatialisering van deze gegevensbank (eigenlijk een verzameling van studieprojecten) interactief.

City of News

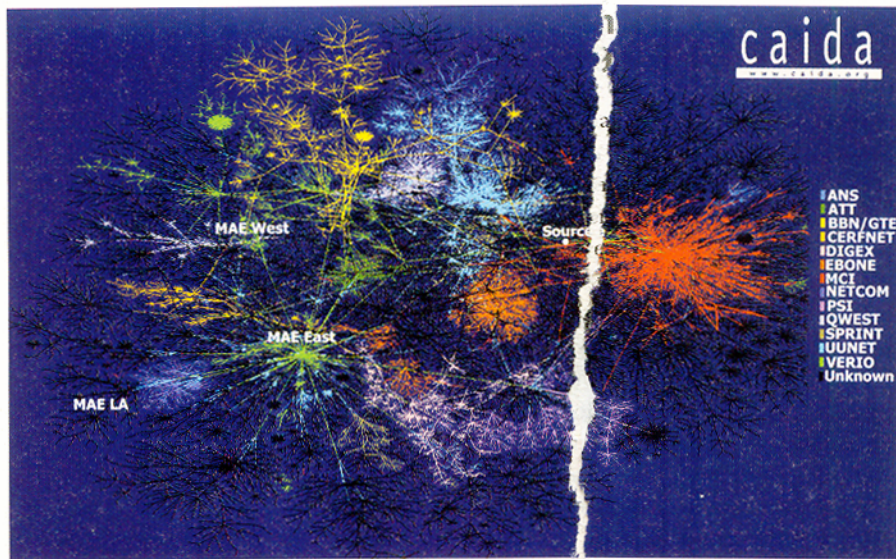
<http://vismod.www.media.mit.edu/~flavia/projects.html>

Het ruimtelijke model van gegevensstructurering van dit project associeert een cognitieve ruimte (de stad) met de informatieflux. De mythe van de metropool wordt de metafoer van het wereldomvattende informatienetwerk, waardoor de bezoeker in real time kan reizen. Het werk van kunstenaar Flavia Sparacino stelt de interferenties in vraag tussen deze ruimtelijke metafoer en de elektronische ruimte (zie drie te downloaden animaties).

LAB[au]

<http://www.lab-au.com/>

Het metalab is een interface voor previewing van de verschillende architecturale en theoretische werken van LAB[au]; tevens krijgt men zo toegang tot verschillende ermee verbonden sites. De interface vertaalt de informatiestructuur, de hypertext, in een driedimensionaal kristal dat permanent wordt geselecteerd rond een geselecteerde link. Deze centrering probeert op een dynamische, visuele en ruimtelijke wijze de multilagige en multidirectionele vorm van hypertext weer te geven, terwijl de gebruiker toch perfect kan browsen.

Bron: www.cybergeography.com

parameters zijn voor vorming van een grafisch en/of ruimtelijk model, zijn ze even zoveel illustraties van een vorm van alternatieve architectuur gebaseerd op een hernieuwing van de substantie (de informatie) en op nieuwe benaderingen met betrekking tot het elektronisch medium (hyperdesign). Elk van deze websites, van de meest algemene tot de meest experimentele, biedt een bijzondere navigatie en reflectie; de orde zou moeten bijdragen tot het ontdekken van de verschillende niveaus van cyberspace.

CyberAtlas

<http://www.cybergeography.com>

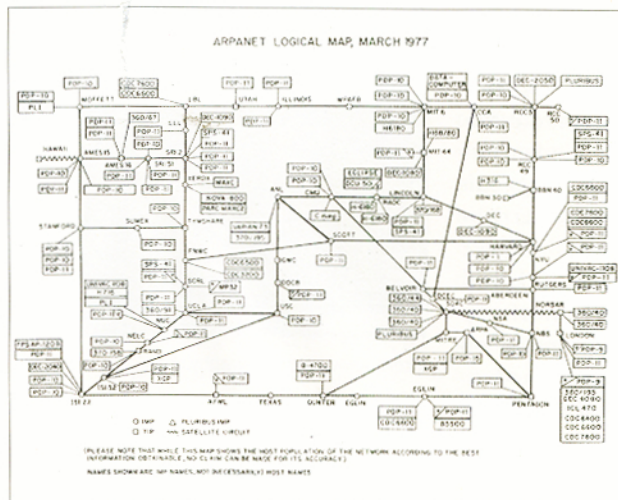
InternetMapping of cartografie van het digitale grondgebied is een vernieuwend onderzoeksterrein waarmee de cyberatlas-site ons via een exhaustieve inventaris wil laten kennis maken. Als eerste benadering van het netwerk, proberen de in deze atlas geklasseerde kaarten (13 categorieën: surf maps, info spaces,...) ons een visuele perceptie te bieden van cyberspace.

krijgt men een ruimtelijk inzicht in het netwerk.

ETH Zürich

<http://space.arch.ethz.ch>
8080/VP 3.98

Deze tak van de technische universiteit van Zürich gebruikt een browser die op

Source: www.cybergeography.com

lab-au@lab-au.com
&salvino.a.salvaggio@ac.com